

PTUJSKI LIS

Politično gospodarski tednik.

Štev. 32

Ptuj, 14. avgusta 1921

III. letnik

Pokrajinski namestnik v Ptuj.

V soboto, 6. avgusta predpoldnem je prišel po svojem potovanju po Sloveniji gosp. kraljevski namestnik Ivan Hribar v naše mesto Ptuj. Slovesno so ga vsprejeli že pri dohodu v naše glavarstvo pri Sv. Janžu, dalje na Hajdini in Bregu. Njegov prihod so oznanjali kmetski fantje na kolésih, okrašenih s cvetjem in zastavicami. Glavni vsprejem pa je bil v Ptuj. Pred mestno hišo je bilo zbrano nebrojno občinstvo, zastopniki državnih, avtonomnih in vojaških oblasti, uradništvo in vojaštvo, šolska mladina, okoliški župani, duhovščina, ptujski Sokol z naraščajem itd. Pokrajinskega namestnika so pozdravili gerent ptujskega mesta dr. Senčar, prošt Jurkovič v imenu duhovščine in župan Škerlec od Sv. Tomaža v imenu županov. G. namestnik je v odgovoru povdarjal, naj se mesto zaveda, da je v svojem bistvu slovensko, ki je bilo doslej narodno tlačeno, odslej pa se more svobodno razvijati in mu bo vlada pomagala po svojih močeh. Povdarjal je g. namestnik edinstvenost naše države, ki še ni docela urejena, pa ima prav inteligence priliko in dolžnost, da pomaga pri urejanju s poučevanjem in ne z razdiralnim delom.

Na okrajnem glavarstvu je potem g. pokrajinski namestnik sprejel mnogobrojne deputacije, ki so prišle, da pozdravijo g. namestnika in se mu poklonijo. G. namestnik se je z vsako deputacijo, z vsakim njenim članom ljubeznivo razgovarjal, izpraševal po njih željah ter se kazal dobro poučenega o naših razmerah. Bodril je vzprejete, naj ne omagajo v svojem delu.

Stari Poetovio.

Predaval dr. Vladimir Travner.

Prvotno ilirsko-keltska naselbina, kjer stoji današnji Ptuj, se je nahajala poglavitno na levem bregu, kjer so tvorili grajski, panoramski in drugi griči naravno trdnjavo. Brezdvomno je bilo mesto obdano z močnim zidovjem in nasipi, predvsem grad, kjer se je nahajala že tedaj močno utrjena stavba. Zakaj Rimljani so se mogli polastiti našega mesta še le po srditem odporu svobodoljubnih prebivalcev. Pa tudi kot važno križišče cest in kot trgovsko mesto je igral današnji Ptuj vsaj od l. 400 pr. Kr. naprej važno vlogo; to nam dokazujejo številni domači pa tudi tuji novci, ki so se tukaj našli, kakor n. pr. iz časa macedonskega kralja Filipa I. (339 do 346 pr. Kr.) iz Sirakuse, Teanuma in Napolja (220—167 pr. Kr.) Iz te dobe sta se do današnjega dne ohranila dve imeni: Ptuj in Drava. Imena sta brez dvoma ilirsko-keltskega izvora. Prvotno ime mesta je bilo brez dvoma isto, kakor v rimskem in poznejšem času: Poetovio, (grško: po Ptolomeju (Poitobio). Srednjeveške številne označbe kakor Betobia, Pictoviensis civitas, Betto, Pettov, Petta itd. kakor tudi sedanja označba Pettau in slovenski Ptuj, (Tuj, Ptuj) so seveda le pravo-

Popoldne je bil skupni obed, h kateremu je g. minister povabil nad 100 oseb, med njimi tudi mnogo občinskih predstojnikov. Med obedom je pokrajinski namestnik nagovoril navzoče. Omenil je težke borbe ruskega naroda za preporod, njegove velike zasluge za naše osvobojenje in proslavil nato neizmernezasluge srbske, anaroda in njegove junaške dinastije za oprostitev izpod tujčevega jarma. V čustvih hvaležnosti, ki morajo nas vse navdajati do junaške naše dinastije, je napil najvišjima predstavnikoma naše države in edinstvene misli, kralju Petru I. in prestolonasledniku regentu Aleksandru. Gerent mestne občine g. dr. Senčar je napil kr. namestniku, omenjajoč njegovo zaslužno delovanje za naš narod.

Minister dr. Kukovec, ki je med obedom prišel med navzoče, je v napitnici izrazil svoje zadovoljstvo nad razveseljivim zaupanjem, ki ga kaže ljudstvo pokrajinskemu namestniku. Komandant ptujske garnizije, major Djelošević pa je v imenu vojaštva izjavil, da bo duh srbske vojske, ki je imela toliko zaslug za naše ujedinjenje, deloval tudi vnaprej v okrepitvi in povzdigi bratstva vseh treh plemen naših. Ob odhodu od obeda se je g. pokrajinski namestnik od vsakega posameznega poslovil ter z marsikom izpregovoril še kaj besedi. Zlasti je z zanimanjem poslušal pri našem narodnem mučniku Petru Žirovniku, kako so ga pred sedmimi leti gonili po križevem potu skoz Breg in Ptuj zastopniki avstrijske strahovlade.

Vsi navzoči so se lahko prepričali, v kakem demokratskem duhu nastopa naš pokr. namestnik, kako je z vsakim enako prijazen, najsibo gospad ali kmet. Prepričali pa smo se lahko tudi, da je njegova trdna volja, zastaviti vse svoje moči v prosep naše države

pisne potvorbe ozir. jezikovne prilagoditve starega imena. Da se je krajevno ime ohranilo do današnjih dni, je jasen dokaz, da je obstajala naselbina v bistvu nepretrgoma že iz najstarejših časov (v nasprotju z Ljubljano—Emona i. dr.) Ime Drava, latinsko Dravus, v srednjem veku Tra, Traha in dr. je starodavno rečno ime, ki je tudi drugod razširjeno, kakor n. pr. na Francoskem Drau in Drac. Bržkone izhaja ime iz ilirsko-keltske besede traik, kar znači teči, tako da bi pomenila torej Drava tekočo ali deročo vodo. Zanimivo je, da se glasita ilirko-keltski „traik“ ali slovenski „deri“, „dreti“ skoraj podobno.

B) Rimska doba in čas preseljevanja narodov do prihoda Slovencev 32 pr. Kr. do 568 po Kr.

1. Zgodovinski in splošni pregled.

Prvi stiki Rimljanov z našimi pokrajinami, o katerih nam poroča rimski zgodovinar Livius, segajo v leto 188 pr. Kr., ko so opustošili transalpinski Galci Beneško ravnino, nakar so poslali Rimljani poslanca onstran Alp, ki so sprejeli odgovor, da se je to zgodilo brez vrednosti in volje naroda. V tem času so sezidali Rimljani tik ob tedanji meji svoje države kolonijo Aquilejo, poznejši Oglej, odkoder se je rimski vpliv vedno bolj širil v naše kraje. L. 183 pr. Kr. so sklenili Rimljani že z našimi pokrajinami pogodbo, da bi tako

in nastopiti proti vsakemu, ki bi hujskal proti državi.

To pot so tudi nekteri ptujski Nemci, če tudi bolj na malo pri oknih, javno pokazali, da žive v Jugoslaviji. Bili so to večinoma res Nemci, medtem ko marsikak posilinemec še ni mogel premagati svojega renegatskega sovraštva proti Slovenstvu in proti Jugoslaviji. Lahka jim je pač bila pot s slovenskih pašnikov v tevtoburske gozdove, a vrnitev je težka, ker izdajstvo peče.

Dopisi.

Ptuj. Preteklo soboto in nedeljo se je mudil v našem mestu naš ožji rojak, vseučiliški profesor dr. Matija Murko. Prišel je k svojim znancem v domači kraj, prišel je tudi v rojstni kraj Drsteljo, kjer je pustil dva svoja dečka, da spoznata kmečko življenje in se ga kakor ne oče, niti ona ne sramujeta.

Zahvala. Gospa Josipina Stadler je darovala za mestne uboge 200 K v zmislu želje pokojnega moža. V imenu ubogih se ji izreka najlepša zahvala.

Mestni kino. V nedeljo, 14. in ponedeljek 15. avgusta ob pol 9. uri prvorazredna filmska senzacija „Odete Viviana.“ Najliterarnejši film, kolosalno napeti slager v 6 dejanjih. Vrhunec dramske napetosti, kolosalno zanimivi dogodki v ameriškanskih krajih in druge nebrojne senzacije nad senzacijami. Mladini nedopustno. Kinoravn